

LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA

2020 m. birželio 2 d.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
El. paštas: ministerija@sam.lt

Originalas paštu siunčiamas nebus

DĖL MOKAMŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS PAKEITIMO (PROJEKTO NR. 20-6704)

2020 m. gegužės 20 d. Asociacija „Investors'Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacija ir Lietuvos verslo konfederacija (toliau – **Asociacijos**) pateikė Sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – **SAM**) raštą dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. 357 „Dėl Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo, kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“ pakeitimo“ projekto Nr. 20-6704 (toliau – **Projektas**). Susipažinusi su Asociacijų pateiktomis pastabomis, 2020 m. gegužės 28 d. SAM suorganizavo pasitarimą su Asociacijų atstovais siekiant aptarti Projekto tikslus.

Dėkojame Jums už surengtą vaizdo konferenciją ir produktyvią diskusiją. Iš SAM atstovų pateiktų paaiškinimų ir mūsų pokalbio supratome, kad Projektu nėra siekiama reguliuoti paciento ir privačių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – **ASPĮ**) santykio. Taip pat, išgirdome Jūsų poziciją, kad SAM neturi tikslo riboti privačių ASPĮ teisės tuo pačiu metu savo nustatyta tvarka teikti (i) mokamas sveikatos priežiūros paslaugas ir (ii) tas pačias paslaugas, apmokamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – **PSDF**) biudžeto. Esminis SAM išsakytas rūpestis – galimybė užtikrinti mokamų paslaugų teikimo skaidrumą ir etiškumą viešosiose ASPĮ.

Pasitarimo metu buvo sutarta, kad Asociacijų atstovai iki birželio 2 d. pateiks savo pasiūlymą Projekto tekstui. Todėl kartu su šiuo lydraščiu siunčiame Jums Projekto lyginamąjį variantą su mūsų siūlomomis korekcijomis (toliau – **Pasiūlymas**). Siekiant Projektu atitikti Jūsų išdėstytus tikslus, esame užtikrinti, kad teisingiausia, aiškiausia ir tiksliausia būtų nurodyti, kad dėl ASPĮ teikiamų mokamų paslaugų eilės sudarymo ir teikimo būdo sprendžia ASPĮ steigėjai (dalyviai). Tokiu atveju, bus užtikrinta, kad Pasiūlymu nustatytas reguliavimas visoms ASPĮ bus vienodas, ASPĮ veikla atitiks steigėjo etinius principus ir veiklos tikslą, nurodytą steigimo dokumentuose.

Atitinkamai, atsižvelgiant į Jūsų paskutinį mums atsiųstą Projekto variantą, siūlome Projekto 6 punktą, dėl kurio pasitarimo metu kilo daugiausiai klausimų, išdėstyti taip:

„6. PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamoms paslaugoms, tyrimams ir procedūroms LNSS įstaigose gauti pacientai registruojami bendroje laukimo eilėje ta pačia tvarka. Tuo atveju, jei LNSS įstaigos steigėjai (dalyviai) nusprendžia, kad LNSS įstaiga tas pačias paslaugas, tyrimus ir procedūras teiks ir mokamai, joms gali būti sudaroma atskira eilė, kuri formuojama pariteto principu pagal galimybes ir paslaugų apimtį, numatytą sutartyje su teritorine ligonių kasa.

Tokia Pasiūlymo nuostata užtikrintų, kad ASPĮ steigėjai (dalyviai), laikydamiesi teisės aktų reikalavimų, galės priimti sprendimus dėl ASPĮ veiklos, Pasiūlymu nebus apribota privačių ASPĮ teisė vykdyti komercinę veiklą, jis neprieštaraus esminiems konstituciniams principams. Konkrečiai:

LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA ICC LIETUVA

- **Pirma**, priėmus mūsų siūlomą Projekto 6 punkto nuostatą, ASPĮ steigėjai galės patys spręsti dėl paslaugų laukimo eilės sudarymo, jiems priimtinos pacientų registracijos tvarkos ir savo sukurtos infrastruktūros tikslinio panaudojimo. Tokiu būdu, bus vadovaujama Konstitucinio Teismo išaiškinimu, kad ūkinės veiklos laisvės draudimai ar ribojimai privalo nepaneigti ūkio subjektų teisių bei laisvių prigimties ir privačios nuosavybės teisės.¹
- **Antra**, siūlomas pakeitimas atitinka Sveikatos sistemos įstatymo 12 str. 6 p., kuriuo nurodytos SAM, kaip viešųjų ASPĮ steigėjos, teisės: *“Sveikatos apsaugos ministerija ir jai pavaldžios valstybės institucijos pagal kompetenciją organizuoja nustatyto masto asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą joms pavaldžiose LNSS įstaigose. Sveikatos priežiūros įstaigose, kurių steigėja yra Krašto apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija arba Vidaus reikalų ministerija, nustatyto masto sveikatos priežiūrą organizuoja atitinkamai Krašto apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija arba joms pavaldžios valstybės institucijos”.*
- **Trečia**, Pasiūlymas suderintas su Sveikatos sistemos įstatymo 13 str., pagal kurį visų LNSS vykdomųjų subjektų teikiamų paslaugų užsakovai gali būti tiek Vyriausybė, SAM, Valstybinė ir teritorinės ligonių kasos ar kitos institucijos, tiek ir kiti juridiniai bei fiziniai asmenys. Vadinasi, pacientai savo noru ir toliau turės galimybę gauti mokamas paslaugas, kaip tai numatyta Civiliniame kodekse, t.y. susitariant dėl komercinių sąlygų: sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, sąlygų, o taip pat ir dėl tų paslaugų teikimo terminų.
- **Ketvirta**, Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs², kad kiekvienas žmogus turi ne tik teisę į sveikatos priežiūros paslaugą, bet ir pareigą rūpintis savo sveikata. Ta pareiga pasireiškia dvejopai: jis turi rūpintis savo sveikata, o jei nori gauti paslaugą – jis turi prisidėti. Konstitucinis Teismas nurodė, kad papildomi mokėjimai yra galimi, pacientai gali prisimokėti už PSDF finansuojamas paslaugas, tiek už visą sumą, tiek už dalį paslaugos kainos. Pacientas turi pasirinkimą ir gali apsispręsti, ar jis nori prisidėti prie paslaugos apmokėjimo, ar ne. Priešingai nei SAM registruotas Projektas, Pasiūlymas neprieštarauja tokiam Konstitucinio Teismo išaiškinimui ir suteikia galimybę ASPĮ teikti iš privačių finansavimo šaltinių apmokamas (t. y. mokamas) sveikatos priežiūros paslaugas.
- **Penkta**, visos ASPĮ, kurios teiks mokamas paslaugas, turės užtikrinti, kad šios paslaugos, apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų, būtų teikiamos ASPĮ steigėjo sprendimu pariteto principu, t.y. proporcingai ir lygiagrečiame santykiyje pagal sutartyje su teritorine ligonių kasa sutartas apimtis. Tai reiškia, kad privačios ASPĮ pacientams taip pat sudarys proporcingas ir lygias galimybes gauti mokamas ir iš PSDF biudžeto kompensuojamas paslaugas.

Mūsų nuomone, pateiktas Pasiūlymas yra priimtinausias būdas rasti bendrą, bet greitą sprendimą tarp Asociacijų ir SAM. Suprantame, kad SAM siekia pakeitimus dėl viešųjų ASPĮ įgyvendinti kuo greičiau. Manome, kad mūsų teikiamu Pasiūlymu toks SAM tikslas būtų pasiektas efektyviai ir SAM bei Asociacijoms nereikėtų rengti papildomų diskusijų šiuo klausimu.

Tuo atveju, jei su mūsų Pasiūlymu nesutiktumėte ir toliau derintumėte anksčiau teiktas Projekto nuostatas, prašome Jūsų sudaryti darbo grupę, į kurią būtų pakviesti šį raštą pasirašiusių Asociacijų nariai, taip pat kitų sveikatos sistemos dalyvių bei socialinių partnerių asocijuotų struktūrų atstovai. Atsižvelgiant į situaciją, tik tokiu būdu būtų įgyvendintas teisėkūros efektyvumo principas, įvertinti visi galimi keičiamo teisinio reguliavimo padariniai, alternatyvos ir pasirinktas geriausia iš jų.

¹ Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2009 m. gruodžio 11 d., 2012 m. vasario 6 d., 2012 m. spalio 31 d. 2013 m. vasario 15 d., 2013 m. gegužės 16 d. nutarimai.

² Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarimas.

LIETUVOS VERSLO
KONFEDERACIJA LIETUVA

Dėkojame už dalykišką bendradarbiavimą. Kaip visuomet, esame pasiruošę užtikrinti konstruktyvų abipusį dialogą ir lauksime žinių dėl tolesnių veiksmų.

Pagarbiai

Asociacijos „Investors'Forum“ vykdomoji
direktorė

Rūta Skyrienė

Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentas

Danukas Arlauskas

Lietuvos privačių sveikatos priežiūros įstaigų
asociacijos prezidentas

Dr. Laimutis Paškevičius